

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring (Danske Klassikere)

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 44. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346606529232/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

benhavsrejse. Snart saae han Forholdene derhjemme i Belysning af det Nye, han havde oplevet; i næste Øjeblik saae han paa det heie som før Rejsen. Og lige tilforladelige syntes ham skiftevis begge Synsmaader.

Noget af det første, han gjorde efter Hjernkramsten, var at spørge sin Fader om, hvad det vilde sige at være *lad*.

«Ja, det er vel det samm' som at vær' døven,» sagde hans Fader, «saæn træg i'et. Er der nogen, der har kaldt Dig *lad*?»

«Nej,» sagde Karl.

«Det kan s'gu godt vær'. Du er'et, min Dreng. Jeg veed helleret, hvordan det er, I gaar og musler med'et derovr' i Præstegaarden. Jeg synes, ingen Ting rigtig I faar lært.»

«Jo-h,» sagde Karl noget tvivlraadig.

«Ja, regn' kan I da at, saa veed jeg at, hvordan i'et gaar med det and'te.»

Det var nu ikke Proprietærens Mening at inddade sig dybere paa den Ting. Han yndede virkelig i høj Grad, at lade Tingene gaa deres Gang.

Men hvor det dog var trykkende for Karl, at han saadan var kommen til at se ned paa sin Fader; og han ventede ikke, det vilde blive anderledes.

At ogsaa han selv – og Anna – var bleven degraderede, holdt han saa vidt muligt nede i sin Bevidsthed; det var ham for pinligt at tænke paa. – Det var da godt, at Henriette ikke var bleven ophøjet over ham; hun havde jo ikke engang været værdig til at komme med paa Rejsen. –

Og saa kom – efter at han næsten helt havde glemt, at den forestod – den 3die November med smukt Vejr og Turen til Landborg. I sidste Øjeblik viste det sig, at en Begravelse ikke kunde opsættes, og Pastor Nordbye maatte blive hjemme. Saa var Turen nær helt bleven opgivet, men Præsten bad tilsidst ligeffem sin Svoger om, at han vilde tage derhen; det vilde gjøre Præsten saa ondt, om ikke Holting var godt repræsenteret ved den Lejlighed. Proprietær Wintrup lod da – efter nogen Protesteren – sin viden om bekjendte Wienervogn forspænde og tog af Sted; med sine to Børn og Henriette, Kathrine og Karen. Hejgaard hos sig i den nedslaaede Kalesche; Jens Kudsk – i graat Livree – og Niels Vibro's Niels paa Bukken.

Karl havde altid syntes, at hans Fader saae saa godt ud, naar han saa-

dan kom i Overtøj, og det var Rejsemildhed over ham. Der var da noget eget nemt ved ham, og dog kunde man godt mærke, at han ejede en Gaard paa fyrretyve Tønder Hartkorn. – Hans Ansigtshud var saa fin og dog, vejrbit, saa septemberagtig klar og tør. Der var saa mange fine Rynker deri, især skjød der sig et Straalebundt af Rynker ud fra hver Øjenkrog hen over Tindingen. Det lyse Fuldskjæg var tyndt, men naturlig kruset; især krusede Knebelbarten. – Men i Dag gabte han da saa uafadelig paa Henturen, og skjønt han, efter Karls Mening, ogsaa *gabte* pønt, saa var det dog umuligt at lade være med at tænke paa Grundtvigs Ord om ham.

Mon Anna og Kathrine havde talt sammen om dét? Og mon Kathrine havde sagt det til Henriette?

Henriette var øjensynlig mest optagen af denne Tur. De andre tre syntes ligesom lidt rejsemætte efter den store Fart. Men Henriette og Karen Hejlgaard sad og spurgte ud og spurgte ud – som saa mange Gange i de sidste fjorten Dage – om Kjøbenhavn, uagter de andre for længe siden havde fortalt den Smule, de kunde huske. Der blev ogsaa talt om Ophødet i Grundtvigs Hus, men hans Ord om Proprietæren blev da ikke nævnt.

Snart var man i Lundborg. Der var kun fem Fjerdingvej dertil fra Holting, og Proprietær Wintrups store Rødskimler var berømte.

Højskoleforstander Meyer kom ud til Vognen og tog mod sin notable Gæst, og saa snart Børnene saae ham, tænkte de ikke paa andet, for han var dog det mærkeligste af alle Mennesker.

«G'daa!» sagde han og rakte Haanden ind i Vognen; han sagde det saa kort og hemmelighedsfuldt, som om de alle var Medlemmer af en Sammensværgelse, og «dét i *dette* Ord var saa haardt og knaldende, saa Karl maatte tænke paa, naar Onkel Jørgen vilde vise dem, hvor det haarde «d» laa i Munden, og han til den Ende smældede Tunge-spidsen saa brat ud fra Ganen, saa der fløj smaa Spytperler i Ansigtet paa hans Elever.

«Jørgen er ikke med!» sagde Meyer og satte Øjenbrynene paa Kant.

«Nej – der kom en Begravels'. Saa kund' han at,» sagde Proprietæren. «Det skal jo ogsaa passes.»

«Dæ sk'osse passes,» sagde den anden.

Wintrup gik op imod Indgangsdøren, fulgt af Meyer. Børnene blev staaende ved Vognen.